

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Vojtěcha Šimíčka, soudkyně zpravodajky Michaely Bejčkové a soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka, Milana Podhrázkého a Ivo Pospíšila ve věci navrhovatelky: **vláda**, nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, za kterou jedná Mgr. et Mgr. Tomáš Jirovec, ředitel odboru voleb na Ministerstvu vnitra, náměstí Hrdinů 3, Praha 4, a účastníka řízení: **politické hnutí Hnutí PES**, Eškova 33, Jince, o návrhu na rozpuštění politického hnutí

t a k t o :

- I. Politické hnutí Hnutí PES **se rozpouští**.
- II. Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Likvidátorem politického hnutí Hnutí PES **je jmenován** insolvenční správce Mgr. Jiří Prokop, Pražská 38, Beroun.

Odůvodnění:

[1] Vláda podala návrh na rozpuštění politického hnutí Hnutí PES podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (*zákon o politických stranách*). Tento návrh odůvodnila tím, že soud už dříve pozastavil hnutí činnosti, neboť opakovaně nesplnilo povinnost vyplývající z § 19h odst. 1 zákona o politických

stranách a nepředložilo Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí výroční finanční zprávy za roky 2021 a 2022. Hnutí neodstranilo tento závadný stav ani později. Stejně tak opomnělo předložit i výroční finanční zprávy za roky 2023 a 2024.

[2] Politické hnutí se k návrhu nevyjádřilo.

[3] O rozpuštění strany a hnutí rozhoduje soud na návrh vlády, případně prezidenta republiky (§ 15 odst. 1 zákona o politických stranách). Řídí se při tom skutkovým stavem, který tu je v době rozhodnutí soudu (§ 96 s. ř. s.).

[4] Soud pozastavil politickému hnutí činnost rozsudkem ze dne 10. 1. 2024, čj. Pst 40/2023-19, neboť nepředložilo úřadu výroční finanční zprávy za roky 2021 a 2022, a tím nesplnilo svou povinnost podle § 19h odst. 1 zákona o politických stranách. Z podnětu úřadu ze dne 7. 2. 2025, čj. UDH-00240/2025, vyplývá, že hnutí nenapravilo stav, který vedl k pozastavení jeho činnosti. Soud ani nemá informace o tom, že by se skutkový stav do dne vydání tohoto rozsudku změnil.

[5] Politickou stranu a hnutí může soud rozpustit, jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti trvají skutečnosti, pro které jim byla činnost pozastavena (§ 13 odst. 5 zákona o politických stranách). Zjištěné nedostatky může strana či hnutí napravit ve lhůtě jednoho roku (§ 14 odst. 2 téhož zákona). Soud tak v tomto případě zkoumá jen to, zda i po uplynutí lhůty trvají skutečnosti, pro které pozastavil straně nebo hnutí činnost (rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. Pst 5/2003-43, č. 299/2004 Sb. NSS).

[6] Právě tato situace nastala v nyní projednávané věci. Politické hnutí ani déle než rok po pozastavení činnosti nenapravilo vadný stav, který k pozastavení vedl. Proto ho soud rozpustil. Informace vlády o tom, že hnutí nepředložilo výroční finanční zprávy ani za další roky, jen dokresluje jeho přístup k plnění zákonných povinností, avšak na posouzení věci samé nemá vliv. Soud se tedy touto otázkou dále nezabýval.

[7] Vláda sice v řízení uspěla, ale nevznikly jí žádné náklady nad rámec její běžné činnosti, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[8] V rozhodnutí o rozpuštění politické strany či hnutí určí soud současně likvidátora; tím nesmí být osoba, jež byla členem této strany a hnutí (§ 13 odst. 5 zákona o politických stranách). Jako likvidátor tak nepřichází v úvahu člen statutárního orgánu, a soud proto jmenuje likvidátora z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců (§ 191 odst. 3 a 4 občanského zákoníku).

[9] Soud jmenoval likvidátorem Mgr. Jiřího Prokopa, Pražská 38, Beroun, který sídlí nedaleko sídla rozpuštěného politického hnutí.

[10] Při likvidaci postupuje likvidátor podle § 187 a násl. občanského zákoníku. Podle § 205 tohoto zákona vyhotoví likvidátor konečnou zprávu o průběhu likvidace a sestaví účetní závěrku. Tyto dokumenty, případně též návrh na použití likvidačního zůstatku, pak předloží soudu ke schválení.

[11] Soud k tomu ovšem připomíná závěry civilní judikatury, z níž plyne, že *likvidace není vždy nutná*. Nejistí-li likvidátor jmenovaný soudem po provedení potřebného šetření žádný majetek právnické osoby, podá návrh na její výmaz z veřejného rejstříku podle § 82 odst. 1 věty druhé zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, nebrání-li tomu překážky uvedené v § 82 odst. 2 téhož zákona či další zákonné překážky. *Výmaz politické strany či hnutí tedy může být proveden i bez likvidace. Postup podle § 198 odst. 2 občanského zákoníku zde není zapotřebí* (stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 14. 2. 2024, sp. zn. CpjN 203/2023, R 1/2024 st., body 24 a 33). S ohledem na specifika likvidace politických stran a hnutí předloží likvidátor soudu v takovém případě jen informaci o tom, že nezjistil žádný majetek strany či hnutí. Poté, co s tím soud vysloví souhlas, podá likvidátor k Ministerstvu vnitra návrh na výmaz.

[12] Odměna a náhrada hotových výdajů likvidátora se řídí nařízením vlády č. 351/2013 Sb. a soud ji likvidátorovi na jeho návrh přizná poté, co schválí konečnou zprávu o průběhu likvidace či vysloví souhlas s výmazem a co mu likvidátor předloží potvrzení o výmazu politického hnutí z rejstříku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné, vyjma obnovy řízení (§ 111 až § 119 s. ř. s.).

Politické hnutí **je oprávněno** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jeho rozpuštění není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu. Podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu).

V Brně dne 19. prosince 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu